

Keskisuomalainen Oyj

Tilinpäätöstiedote

20.2.2019 klo 14:30

Keskisuomalainen Oyj:n tilinpäätös 1.1.-31.12.2018

Tilikausi 2018

- Liikevaihto 166,1 Me (174,1 Me edellisellä vuonna), 4,6 % laskua edelliseen vuoteen
- Liikevoitto ilman arvonalentumisia 11,7 Me (14,4 Me), 18,6 % laskua edelliseen vuoteen
- Liikevoitto 7,3 Me (14,4 Me)
- Liikevoitto ilman arvonalentumisia 7,1 % liikevaihdosta (8,3 %)
- Liikevoitto 4,4 % liikevaihdosta (8,3 %)
- Tulos ilman arvonalentumisia 9,8 Me (14,5 Me), 32,1 % laskua edelliseen vuoteen
- Tulos 5,4 Me (14,5 Me), 62,9 % laskua edelliseen vuoteen
- Tulos/osake ilman arvonalentumisia 0,93 euroa (1,35 euroa)
- Tulos/osake 0,51 euroa (1,35 euroa)
- Hallitus esittää osingoksi 0,63 euroa/osake

Heinä-joulukuu 2018

- Liikevaihto 83,1 Me (84,4 Me), 1,5 % laskua edelliseen vuoteen
- Liikevoitto ilman arvonalentumisia 7,5 Me (6,9 Me), 7,9 % kasvua edelliseen vuoteen
- Liikevoitto 3,0 Me (6,9 Me)
- Liikevoitto ilman arvonalentumisia 9,0 % liikevaihdosta (8,2 %)
- Liikevoitto 3,6 % liikevaihdosta
- Tulos ilman arvonalentumisia 6,0 Me (7,3 Me)
- Tulos 1,5 Me (7,3 Me)
- Tulos/osake ilman arvonalentumisia 0,55 euroa (0,67 euroa)
- Tulos/osake 0,13 euroa (0,67 euroa)

Toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi:

"Oikaistu vertailukelpoinen liikevoitto parani toisella vuosipuoliskolla merkittävästi

Keskisuomalainen Oyj:n liikevaihto ja operatiivinen tulos heikkenivät edelliseen vuoteen verrattuna erityisesti ensimmäisen vuosipuoliskon osalta. Heikentymiseen vaikutti mediamyynnin riittämätön suoriutuminen. Mediamyynnin osalta laskua verrattuna edelliseen vuoteen korosti vuonna 2017 ensimmäiselle vuosipuoliskolle ajoittuneet kunnallisvaalit. Jälkimmäisen vuosipuoliskon osalta vertailukelpoinen operatiivinen tulos parani edellisvuoteen verrattuna. Toisella vuosipuoliskolla liikevaihto laski 1,5 % edelliseen vuoteen verrattuna mutta oikaistu liikevoitto parani 7,9 % ja liikevoittoprosentti koheni 0,8 % ollen 9,0 % (8,2%). Loppuvuoden tuloksen paranemiseen vaikuttivat uudelleen järjestelyt mediamyynnin osalta sekä hankittujen liiketoimintojen tuloksenteko. Konsernin käyttökate säilyi vahvalla tasolla ja oli 20,0 Me. Käyttökate, vahva tase ja kohentunut omavaraisuusaste mahdollistavat osingon säilyttämisen hyvällä tasolla.

Konsernin uudistettuun strategiaan liittyvä toiminnan systemaattinen uudelleenjärjestely sekä tehostaminen ovat osaltaan parantaneet yhtiön tuloksentekokykyä vaikeassa markkinatilanteessa. Painettujen lehtien levikit ovat edelleen lievässä laskussa ja kasvava digitaalinen kysyntä ei vielä täysin kompensoi menetyksiä. Painamisen osalta kohonneet paperin hinnat aiheuttavat kustannuspaineita ja vaikeuttavat painoliiketoiminnan tuloksentekokykyä. Tähän liittyen konsernissa arvioidaan vuoden 2019 aikana mahdollisuuksia tehostaa painoliiketoimintaa tulevina vuosina. Painoliiketoiminnan

osalta teimme tulokseen alaskirjauksia, jotka heikentävät vuoden 2018 raportoitua tulosta. Alaskirjauksilla ei ole kassavirtavaikutuksia eivätkä ne vaikuta yhtiön kyvykkyyksiin toteuttaa uudistetun strategiamme mukaista liiketoimintaa.

Digitaaliset tuotot ovat kasvaneet yhtiössä hyvin. Tarkoituksemme on edelleen kiihdyttää digitaalista liiketoimintaamme ja lisätä digitaalisten sekä sisältö- että mediatuotteiden tarjontaa. Konsernin valikoimaan kuuluvien digitaalisten näyttöpintojen kysyntä on vahvalla kasvu-uralla. Lisäksi konserniin elokuussa ostetun markkinatutkimusta tekevän IROResearchin liiketoiminta on kehittynyt myönteisesti.

Konsernin mediamyynnin tuottojen lasku oli hieman maltillisempaa kuin keskimääräinen sanomalehtimainonnan lasku. Markkinan yleinen lasku oli 11,1 % ja yhtiömme osalta lasku oli 10,1 %. Digitaalinen mediamyynti kasvoi 12,9 % vuoden 2018 aikana. Kuluttajamyynnin osalta tilausmyynti oli vahvalla tasolla huolimatta lievästi laskevista levikeistä. Digitaalinen kuluttajamyynti kasvoi 29,5 % vuonna 2018 edelliseen vuoteen verrattuna. Sisältötuotteidemme digitaalinen kysyntä ja maksuhalukkuus tilattavien tuotteiden osalta kehittivät myönteisesti.

Yhtiön tase ja vakaa tuloksenteko kyky mahdollistavat strategian mukaisen toiminnan kehittämisen. Keskisuomalainen Oyj osti 1.1.2019 Suomen Suoramainonta Oy:n osakekannan. Kaupan seurauksena yhtiön tuotetarjoama laajeni merkittävästi ja yhtiön tuotteet kattavat koko Suomen. Keskisuomalainen konserni on Suomen johtava kaupunkilehtien kustantaja ja toteutetun kaupan jälkeen Keskisuomalainen Oyj on myös johtava kaupunkilehtien jakelija Suomessa. Kaupan seurauksena yhtiön liikevaihto ja henkilöstön määrä nousevat merkittävästi.

Keskisuomalainen Oyj sai radiotoimiluvat pääkaupunkiseudulle, Pirkanmaalle ja Jyväskseudulle. Yhtiöllä on jo ennestään radioliiketoimintaa Päijät-Hämeessä Radio Voiman muodossa. Kaikesta tästä rakentuu vuoden 2020 aikana konsernille uusi radioliiketoimintakokonaisuus. Radiotoiminnan laajeneminen vahvistaa merkittävästi konsernimme tuotevalikoimaa niin sisältöjen kuin mediatuotteiden osalta

Uskomme liikevaihdon kasvavan selvästi vuonna 2019 sekä uskomme operatiivisen vertailukelpoisen tuloksen paranevan vuoden 2018 tasosta ”

Toisen puolivuotiskauden tulos

Keskisuomalainen -konsernin liikevaihto toisella puolivuotiskaudella oli 83,1 Me, mikä on 1,3 Me vähemmän kuin edellisenä vuonna. Toisen puolivuotiskauden liikevoitto ilman arvonalentumisia oli edelliseen vuoteen verrattuna 0,6 Me suurempi ja oli 7,5 Me (6,9 Me). Arvonalentumisia kirjattiin liikearvoista 4,5 Me, niiden jälkeen puolivuotiskauden liikevoitto oli 3,0 Me.

Katsauskauden toisen puolivuotiskauden tulokseksi muodostui 1,5 Me (7,3 Me).

Konsernin taloudellinen kehitys tilikaudella

Konsernin liikevaihto laski 4,6 % ja oli 166,1 Me (174,1 Me).

Ilmoitusmyynti väheni 9,6 % ja oli 76,8 Me (85,0 Me). Konsernin tilattavien lehtien tilaustuotot olivat 59,1 Me (60,0 Me), mikä on 1,5 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Ulkoinen painonmyynti laski 10,6 % ja oli 16,3 Me (18,2 Me).

Liikevaihtoa vertailtaessa edellisvuoteen tulee huomioida, että vuonna 2017 oli kunnallisvaalit, josta saatiin tuottoja 3,0 Me. Tilattavien lehtien levikkikehitys jatkoi lievää laskua, mutta vertailukelpoiset tilaustuotot säilyivät kuitenkin hyvällä tasolla.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,2 Me (0,7 Me). Vertailuvuoden muissa tuotoissa on asunto-osakkeiden myyntivoittoa 0,5 Me.

Vuonna 2018 liikevoittoa kertyi 7,3 Me eli 4,4 % liikevaihdosta. Edellisenä vuonna liikevoitto oli 14,4 Me ja liikevoittoprosentti oli 8,3 %. Ilman liikearvojen arvonalentumista liikevoitto olisi ollut 11,7 Me, jolloin liikevoittoprosentti olisi ollut 7,0%. Katsausvuonna kirjattiin 4,5 Me arvonalentuminen liikearvoista.

Nettorahoitustuotot olivat -0,2 Me (2,9 Me). Rahoitustuottoja kertyi 0,9 Me (4,3 Me). Vertailuvuoden rahoitustuottoihin sisältyi osakkeiden myyntivoittoa 3,1 Me. Rahoituskulut olivat 1,1 Me (1,4 Me).

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista oli 0,8 Me (0,3 Me).

Konsernin tilikauden voitoksi muodostui 5,4 Me (14,5 Me).

Emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj:n vuoden 2018 luvut sisältävät pääosan konsernin holding-toiminnoista sekä konsernin keskitetyistä hallintopalveluista. Yhtiön liikevaihto oli 15,9 Me (14,1 Me). Kasvu johtuu lisääntyneestä konsernin yhteisten toimintojen keskittämisestä.

	2018 *)	2018	2017	2016
Liikevaihto Me	166,1	166,1	174,1	152,0
Liikevoitto Me	11,7	7,3	14,4	11,3
Liikevoitto %	7,1	4,4	8,3	7,4
Käyttökate Me	20,0	20,0	23,5	19,4
Käyttökate %	12,0	12,0	13,5	12,8
Tilikauden tulos Me	9,8	5,4	14,5	7,9
Tulos/osake, Eur	0,93	0,51	1,35	0,74
Oman pääoman tuotto %	11,8	6,6	18,6	11,2
Omavaraisuusaste %	51,0	49,6	48,4	43,3

*) ilman arvonalentumisia

Kustannustoiminta

Keskisuomalainen-konserni kustantaa kymmentä 5-7 päiväistä lehteä, 18 paikallislehteä sekä 27 kaupunkilehteä. 5-7 päiväiset lehdet ovat Keskisuomalainen, Savon Sanomat, Iisalmen Sanomat, Etelä-Suomen Sanomat, Uusimaa, Keski-Uusimaa, Aamuposti, Länsi-Uusimaa, Itä-Häme ja Warkauden Lehti. Paikallislehdet ilmestyvät 1-3 kertaa viikossa pääasiassa Savossa ja Keski-Suomessa sekä yksi lehti Uudellamaalla. Lisäksi konserni julkaisee verkkolehteä Tallinnassa.

Kustannustoiminnan liikevaihto oli 138,0 Me (147,2 Me).

Konsernin aikakauslehtiryhmään kuuluu ruoan ja juoman ammattilehdet Aromi ja Shaker sekä tapahtumien, viestinnän ja HR:n erikoislehti Evento. Näiden lisäksi aikakauslehtiä kustantavalla Omnipress Oy:llä on sopimusperusteisesti tuotettavanaan noin 20 asiakas- ja sidosryhmälehteä. Konsernin aikakauslehtiryhmään kuuluu myös Autoliiton julkaisema Moottori-lehti. Suurimpaan osaan Aikakauslehtiryhmän lehdistä liittyy myös digitaalista julkaisemista omilla verkkosivustoillaan. Keskisuomalainen konsernin liikevaihto aikakauslehti liiketoiminta-alueella 2018 kasvoi 9,0 % ja oli 4,6 Me (4,2 Me).

Painotoiminta

Keskisuomalainen Oyj:n konsernin painopalveluihin kuuluu vuoden 2018 lopussa viisi sanomalehtipainoa, jotka sijaitsevat Jyväskylässä, Pieksämäellä, Tuusulassa, Hämeenlinnassa ja Lahdessa. Lisäksi Lahdessa on Painotalo Plus Digital Oy:n arkkipaino.

Painotoiminnan yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2018 oli 43,9 Me (47,6 Me). Ulkoisten painotöiden liikevaihto laski tiukasta markkinatilanteesta 5,2 % ja oli 16,2 Me (17,1 Me).

Jakelu

Konserniin harjoittaa jakeluliiketoimintaa Savon ja Päijät-Hämeen alueella. Savon Jakelu Oy hoitaa sanomalehtien jakelua koko Pohjois-Savon ja Etelä-Savon pohjoisosien alueella sekä Pohjanmaalla Pyhäjärven kunnan alueella. Jakeluliiketoiminnan yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2018 oli 10,4 Me (10,4 Me) Savon Jakelun liikevaihto oli 7,8 Me (7,9 Me), josta konsernin ulkoista on noin 25 %. Mediatalo Esa Oy:n Päijät-Hämeessä harjoittaman jakeluliiketoiminnan osuus konsernin jakeluliiketoiminnan liikevaihdosta oli 2,6 Me (2,6 Me).

Tutkimuspalvelut

Konserniin kuuluu tutkimuspalveluita tarjoava Tietoykkönen Oy. Lisäksi tutkimusyhtiö IROResearch Oy ostettiin 27.6.2018. Tietoykkösen liikevaihto vuonna 2018 oli 0,8 Me (0,7 Me). IROResearch Oy:n liikevaihto Keskisuomalaisen omistusajalta oli 1,8 Me.

Konsernirakenne

Tilikauden aikana Tutkimustoimintaan ostettiin IROResearch Oy. Lisäksi Keskisuomalainen Oyj osti enemmistön joukkoliikenteen digitaalisia mainosmediaratkaisuja tuottavasta Neonmedia Oy:stä.

Konsernin osakkuusyhtiöt

Keskisuomalainen Oyj:n osakkuusyhtiöt ovat Arena Partners Oy (37,9 %), Jyväskylän Messut Oy (26,3 %), Jyväskylän Jakelut Oy (50,0 %). Suomen Lehtiyhtymä Oy:n osakkuusyhtiöt ovat Porvoon Mediajakelu Oy (40,0 %), Jakelujuniorit Oy (20,0 %), Myyntimestarit Oy (31,6 %) sekä Hämeen Ääni Oy (40,0 %). Mediatalo Esa Oy:n osakkuusyhtiö on Lahden Jakelut Oy (44,8 %). Sekä Keskisuomalainen Oyj, Suomen Lehtiyhtymä Oy että Mediatalo Esa Oy omistavat Kärkimedia Oy:tä ja konsernin yhteenlaskettu omistusosuus on 26,5 %.

Arena Partners Oy on viiden maakuntalehden yhteinen sähköisen liiketoiminnan kehitysyhtiö. Arena Partners -konsernin liikevaihto oli 4,5 Me (4,2 Me). Arena Partnersilla on mobiiliratkaisujen

kehittämiseen erikoistunut tytäryhtiö Arena Interactive Oy, josta Alma Media Oyj omistaa 35 % osuuden. Arena Partners omistaa 35 %:n osuuden Alma Media Oyj:n tytäryhtiöstä Alma Mediapartners Oy:stä, joka harjoittaa asunto-, auto- ja kuluttajailmoittelun markkinapaikkaliiketoimintaa.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Sähköiset media- ja liiketoimintaratkaisut ovat merkittävä osa konsernin tuotekehitystoimintaa. Lisäksi konsernin osakkuusyhtiö Arena Partners Oy kehittää uusia sähköisiä ja mobiileja palveluja osakkailleen. Kehitysmenoja ei ole aktivoitu, koska niistä tulevat tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille.

Henkilöstö

Työsuhteita oli vuoden lopussa 1784 (1798). Kokopäiväiseksi muutettuna konsernin henkilömäärä oli keskimäärin 1330 henkilöä (1377).

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 7,9 Me ja 4,7 % liikevaihdosta (3,5 Me ja 2,0 %). Vuonna 2018 tytäryritysten hankintaan käytettiin 4,8 Me. Muut investoinnit olivat pääsääntöisesti korvaus- ja ylläpitoinvestointeja.

Rahoitus

Keskisuomalaisella oli vieraan pääoman ehtoista lainaa vuoden 2018 lopussa 53,7 Me (60,2 Me).

Keskisuomalaisella on 29.11.2017 solmittu rahoitussopimus Nordea Bank Oyj:n kanssa. Rahoitussopimukseen liittyvää lainaa 31.12.2018 Keskisuomalaisella oli 52,1 Me. Laina eräännyy marraskuussa 2022. Sopimus sisältää taloudellisia kovenantteja, jotka perustuvat Keskisuomalainen Oyj:n nettovelan ja käyttökatteen suhteeseen sekä omavaraisuusasteeseen.

Yritys on suojautunut korkoriskiltä tekemällä pitkäaikaisen korkosuojausjärjestelyn.

Konsernin omavaraisuusaste vuoden 2018 lopussa oli 49,6 % (48,4 %). Tilikauden rahavarojen muutos oli – 6,6 Me (10,2 Me) ja rahavarojen määrä oli 12,8 Me (19,4 Me).

Keskisuomalaisen maksuvalmius on säilynyt hyvällä tasolla koko tilikauden.

Hallitus ja yhtiön johto

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

toimitusjohtaja Leena Hautsalo, puheenjohtaja
toimitusjohtaja Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja
toimitusjohtaja Mikko Paananen
toimitusjohtaja Kalle Kautto
metsätalouslyrittäjä Pekka Haltia

toimitusjohtaja Riitta Vesterinen-Virtanen
toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Vesa-Pekka Kangaskorpi.

Tilintarkastajana on toiminut Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Tuija Korpelainen.

Yhtiössä noudatetaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen suosituksen (Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi) mukaista hallinnointijärjestelmää. Yhtiö on antanut suosituksessa tarkoitetun erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvitys on nähtävissä yhtiön internet sivuilla www.keskisuomalainen.com.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen Keski-suomalainen Oyj osti Janton Holdings Oy:n konkurssipesältä Suomen Suoramainonta Oy:n koko osakekannan. Suomen Suoramainonta Oy on Suomen suurin osoitteettomien painotuotteiden jakelija. Sen valtakunnallinen verkosto tavoittaa noin 2,4 miljoonaa kotitaloutta. Jakeluverkon läpi kulkee vuosittain noin 1,2 miljardia jakelukappaletta. Suomen Suoramainonta -konsernin liikevaihto vuonna 2017 oli 39,4 m€ ja sen käyttökate - 1,3 m€. Konsernin varat olivat vuoden 2017 lopussa 7,9 m€ ja velat 6,6 m€. Suomen Suoramainonta-konserni työllisti vuonna 2017 keskimäärin 3968 koko- tai osa-aikaista työntekijää.

Osakkeet

Vuonna 2018 muunnettiin K-osakkeita pörssissä noteeratuiksi A-osakkeiksi 37.200 kpl. Muuntojen jälkeen K-osakkeita on yhteensä 5.000.545 kpl ja A-osakkeita 5.736.158 kpl. Osakkeiden yhteenlaskettu määrä on 10.736.703 kpl. Konsernilla oli hallussa 31.12.2018 omia A-osakkeita 25.850 kappaletta.

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Mediamainonnan nopeat muutokset ja siirtymät tulevat vaatimaan kykyä reagoida muuttuneisiin vaatimuksiin.

Globaalit toimijat, kuten Facebook ja Google kilpailevat yhä voimakkaammin kotimaisista digi-mainonnan euroista ja samalla poliittiset ja työmarkkinariskit kohdistuvat vain kotimaisiin toimijoihin.

Postin jakelustrategian ja hinnoittelun yllättävät muutokset sanomalehtien varhais- ja päiväjakelussa sekä kaupunkilehtien jakelussa kasvattavat riskiä kustannustason nousulle sekä jakelun palvelutason heikentymiselle ja sen myötä tilaajamenetyksille.

Konsernin tytäryhtiön Suomen Suoramainonnan noudattaman työehtosopimuksen laillisuus on käräjäoikeuden käsiteltävänä. Jos oikeuslaitos toteaa, ettei noudatettu työehtosopimus ole pätevä, voi siitä aiheutua merkittäviä lisäkustannuksia.

Ylen jatkaa panostuksiaan kirjoitettuun verkkouutistoimintaan. Tämä voi vähentää perinteisten painettujen sanomalehtien lukemista ja vaikeuttaa sanomalehtien digitaalisten sisältöjen maksullistamista.

Kehitystoiminnan painopistettä pitää entistä voimakkaammin suunnata kuluttaja- ja mainosmarkkinoiden kehitystrendin mukaisesti digitaalisen ansainnan kehittämiseen. Onnistumisemme tässä kehitystyössä on ratkaisevan tärkeää yhtiön pitkän aikavälin kannattavuuden näkökulmasta.

Painotoiminnassa oleva ylikapasiteetti kiristää edelleen kilpailutilannetta. Kustannustehokkuuden ja asiakaslähtöisyyden parantaminen korostuu ja riskeinä ovat ulkoisen painovolyymien laskeminen sekä painotoiminnan kannattavuuden heikentyminen. Omien lehtien volyymin lasku voimistaa tätä kehitystä. Hyvä taloudellinen suhdanne on lisännyt paperin kysyntää, mikä yhdistettynä sanomalehtipaperin tuotantokapasiteetin systemaattiseen vähentämisen kanssa saattaa edelleen aiheuttaa sanomalehtipaperin hintatason nousua.

Operatiivisista riskeistä merkittävimmät liittyvät tietotekniikkaan ja painoliiketoimintojen keskeytymiseen.

Yleisestä talouden ja toimialan kehityksestä huolimatta konsernin rahoitusasema on katsauskauden taloudellisen kehityksen myötä pysynyt vakaana.

Näkymät vuodelle 2019

Liikevaihto kasvaa selvästi yritysostojen myötä. Vuoden 2019 operatiivisen vertailukelpoisen liikevoiton uskomme paranevan vuoteen 2018 verrattuna.

Hallituksen esitys yhtiökokoukselle osingonjaoksi vuodelta 2018

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on 67.603.364,05 euroa.

A- ja K -osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin ja yhtiön varoihin. Osinkoon oikeuttavia K-sarjan osakkeita on 5.000.545 kpl ja A-sarjan osakkeita 5.714.658 kpl eli yhteensä 10.715.203 kpl. Emoyhtiön hallussa on omia osakkeita 21.500 kpl, niille ei makseta osinkoa.

Yhtiö pyrkii jakamaan osinkoina vähintään puolet tilikauden tuloksesta. Hallitus on OYL 13:2 §:n mukaisesti huomioinut osinkoesitystä tehdessään, ettei esitetty osingonjako vaaranna konsernin maksukykyä.

Hallitus esittää, että osinkoa maksetaan 0,63 euroa osakkeelle. Esityksen mukainen osinkojen määrä on yhteensä 6.750.577,89 euroa.

Hallitus on päättänyt osingon täsmäytyspäiväksi 30.4.2019 ja maksupäiväksi 8.5.2019.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että yleishyödyllisiin lahjoituksiin varataan 50.000,00 euroa.

Yhtiökokous pidetään 26.4.2019 Jyväskylässä.

Laadintaperiaatteet

Konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Ensimmäinen IFRS -vuositilinpäätös on laadittu tilikaudelta 2005. Pörssitiedotteet ovat luettavissa Keskisuomalainen Oyj:n verkkosivuilla osoitteessa www.keskisuomalainen.com.

Keskisuomalainen on 1.1.2018 alkavalla tilikaudella ottanut käyttöön IFRS 15-standardin Myyntituotot asiakassopimuksista. Yhtiö ei ottanut käyttöön standardia takautuvasti jolloin vertailukauden tietoja ei ole oikaistu IFRS 15- standardin mukaisesti. Standardin käyttöönotolla ei ole ollut olennaista vaikutusta yhtiön tulouttamiseen.

Keskisuomalainen soveltaa IFRS 9- standardia 1.1.2018 alkaen. Suurimmat muutokset koskevat IAS 39:n mukaan luokiteltujen myytävissä olevien sijoitusten arvostamista.

Kaikki myytävissä olevat sijoitukset on 1.1.2018 alkaen arvostettu käypään arvoon. Kaikki käyvän arvon muutokset on 1.1.2018 alkaen kirjattu laajan tuloksen eriin. Osakesijoitusten (sekä noteeratut että noteeraamattomat) käyvän arvon muutos kirjataan jatkossa taseen käyvän arvon rahastoon.

Standardin mukaisesti myyntisaamisten odotettavissa olevaa luottotappiota on arvioitava ja kirjattava luottotappiovarausta etukäteen, vaikutus ei ole olennainen.

Konsernin koronvaihtosopimuksia ei käsitellä tällä hetkellä IFRS 9:n mukaisesti suojaavana. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin. IFRS 9 ei aiheuttanut muutosta IAS 39 mukaiseen käsittelyyn.

Jyväskylässä 20. päivä helmikuuta 2019

KESKISUOMALAINEN OYJ HALLITUS

Vesa-Pekka Kangaskorpi
toimitusjohtaja

Lisätietoja antaa toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi, p. 050 688 33.

Keskisuomalainen julkaisee tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sähköisessä muodossa viikolla 13. Se on saatavissa yhtiön kotisivulta. Puolivuosikatsaus vuodelta 2019 julkaistaan 22.8.2019 Vastuuraportti julkaistaan viikolla 13 vuosikertomuksen yhteydessä.

Vuoden 2018 tilinpäätös on tilintarkastettu.

KONSERNIN TULOSLASKELMA (Me)	7-12/2018	7-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
	(6 kk)	(6 kk)	(12kk)	(12kk)
LIIVEVAIHTO	83,1	84,4	166,1	174,1
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos	0,0	0,2	-0,2	0,2
Liiketoiminnan muut tuotot	0,1	0,1	0,2	0,7
Liiketoiminnan kulut	-80,2	-77,8	-158,8	-160,4
LIIKEVOITTO	3,0	6,9	7,3	14,4
Liikevoitto % liikevaihdosta	3,6 %	8,2 %	4,4 %	8,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,4	1,9	-0,2	2,9
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	0,3	0,1	0,8	0,3
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA	3,0	8,9	7,8	17,5
Verot	-1,5	-1,7	-2,4	-3,1
VOITTO/TAPPIO	1,5	7,3	5,4	14,5
TILIKAUDEN VOITON JAKO				
Emoyhtiön osakkeenomistajille	1,4	7,2	5,5	14,4
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,1	0,1	-0,1	0,1
Tulos/osake, laimentamaton (eur)	0,13	0,67	0,51	1,35
Tulos/osake, laimennettu (eur)	0,13	0,67	0,51	1,35
KONSERNIN LAAJAN TULOSLASKELMAN ERÄT	7-12/2018	7-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
	(6 kk)	(6 kk)	(12kk)	(12kk)
Tilikauden voitto	1,5	7,3	5,4	14,5
Muut laajan tuloksen erät:				
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi:				
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	0,2	0,5	0,2	0,5
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	-0,4	-0,3	-1,1	0,6
Verot eristä, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi	0,0	0,0	0,2	-0,2
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-0,1	0,1	-0,7	0,9
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	1,4	7,4	4,7	15,4
TILIKAUDEN LAAJAN TULOKSEN JAKO				
Emoyhtiön osakkeenomistajille	1,4	7,3	4,8	15,3
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,1	0,1	-0,1	0,1

SEGMENTTI-INFORMAATIO	7-12/2018	7-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
LIKEVAIHTO (Me)				
Kustannustoiminta	68,1	71,3	138,0	147,2
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	31,2	33,4	63,4	68,4
Kohdistamaton	11,8	5,0	22,0	13,1
Segmenttien välinen liikevaihto	-28,1	-25,3	-57,3	-54,6
Tuloslaskelman liikevaihto	83,1	84,4	166,1	174,1
LIKEVOITTO				
Kustannustoiminta	6,8	6,3	12,5	15,0
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	-2,3	1,8	-1,4	3,2
Kohdistamaton	-1,3	-1,0	-3,5	-3,2
Segmenttien välinen liikevoitto	-0,2	-0,2	-0,3	-0,5
Tuloslaskelman liikevoitto	3,0	6,9	7,3	14,4

KONSERNIN TASE (Me)	31.12.2018	31.12.2017
VARAT		
PITKÄAIKAISET VARAT		
Aineettomat hyödykkeet	11,2	10,0
Liikearvo	65,5	68,9
Sijoituskiinteistöt	0,5	0,5
Aineelliset hyödykkeet	38,1	41,6
Osuudet osakkuusyhtiöissä	3,5	2,9
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	13,1	14,1
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,8	0,8
Laskennalliset verosaamiset	2,9	3,0
LYHYTAIKAISET VARAT		
Vaihto-omaisuus	1,7	1,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	16,5	15,3
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	0,8	0,1
Muut rahoitusvarat	3,7	3,9
Rahat ja pankkisaamiset	12,8	19,3
Varat yhteensä	170,9	181,9

	31.12.2018	31.12.2017
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
OMA PÄÄOMA		
Emoyhtiön osakkeenomistajille		
kuuluvan oman pääoman osuus	79,0	81,9
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,5	0,7
Oma pääoma yhteensä	79,5	82,6
PITKÄAIKAISET VELAT		
Laskennallinen verovelka	3,1	3,1
Pitkäaikaiset korolliset velat	47,5	54,1
Pitkäaikaiset korottomat velat	0,1	0,0
Pitkäaikaiset varaukset	2,2	2,5
LYHYTAIKAISET VELAT		
Lyhytaikaiset korolliset velat	7,3	7,7
Saadut ennakot	10,8	11,2
Ostovelat ja muut velat	20,2	20,2
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	0,3	0,5
Oma pääoma ja velat yhteensä	170,9	181,9

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (Me)	1-12/2018	1-12/2017
	(12 kk)	(12 kk)
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT		
Asiakkailta saadut maksut	164,6	176,8
Tavaroiden ja palvelujen toimittajille ja henkilöstölle suoritettut maksut	-146,6	-153,7
Maksetut korot	-1,1	-1,3
Saadut korot	0,1	0,1
Maksetut verot	-3,6	-3,3
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT	13,4	18,6
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT		
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-3,7	0,0
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-2,5	-3,0
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-0,4	-0,4
Aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden myynti	0,2	0,7
Muiden pitkäaikaisten rahoitusvarojen myynti	0,2	4,9
Investoinnit muihin pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin	-0,1	-0,1
Lainasaamisten lisäys/vähennys	0,0	0,1
Saadut osingot	0,8	0,9
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT	-5,5	3,0

RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT		
Lainojen nostot	-	57,9
Lainojen takaisinmaksut	-6,5	-63,8
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-0,2	
Määräysvallattomien osuuksien hankinta	-0,1	
Maksetut osingot	-7,6	-5,4
RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT	-14,4	-11,3
RAHAVAROJEN MUUTOS (lisäys+/vähennys-)		
Rahavarat tilikauden alussa	19,4	9,2
Rahavarat tilikauden lopussa	12,8	19,4

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (1000 euroa)

	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma					Määräys-		
	Osake-	Muut	Muut	Omat	Kertyneet	vallattomien		
Oman pääoman muutos 2017	pääoma	sidotut	rahastot	osakkeet	voitto-	Yhteensä	osuus	Yhteensä
		rahastot			varat			
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	270	4 705	-357	65 389	72 264	680	72 945
Osuus osakkuusyhtiöiden suorista oman pääoman kirjauksista					-1	-1		-1
Virheen korjaus					-341	-341		-341
Omien osakkeiden mitätöinti				0		0		0
Laaja tulos								
Tilikauden tulos					14 416	14 416	74	14 490
Muut laajan tuloksen erät								
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät					424	424		424
Myytavissä olevat rahoitusvarat			480			480		480
Tilikauden laaja tulos yhteensä			480		14 840	15 320	74	15 394
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako					-5 355		-68	
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				0	-5 355	-5 355	-68	-5 423
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	2 257	270	5 185	-357	74 531	81 886	687	82 573

Oman pääoman muutos 2018	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma						Määräys-	
	Osake- pääoma	Muut		Omat osakkeet	Kertyneet		vallattomien omistajien	
		sidotut rahastot	Muut rahastot		voitto- varat	Yhteensä	osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	270	5 185	-357	74 531	81 886	687	82 573
Osuus osakkuusyhtiöiden suorista oman pääoman kirjauksista					35	35		35
Uusien standardien käyttöönoton vaikutus					-87	-87		-87
Muut oikaisut					-19	-19		-19
Tytäryhtiön hankinta							-5	-5
Laaja tulos								
Tilikauden tulos					5 500	5 500	-125	5 374
Muut laajan tuloksen erät								
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät					198	198		198
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat			-895			-895		-895
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-895		5 697	4 802	-125	4 677
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako					-7 498		-68	
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					-7 498	-7 498	-68	-7 565
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset								
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa						-100	-100	-100
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	2 257	270	4 290	-357	72 560	79 020	489	79 510

Hankitut liiketoimet

Keskisuomalainen osti 100 % markkina- ja mielipidetutkimuksia tekevän IROResearch Oy Tutkimustoimiston osakkeista 27.6.2018.

Osakkeiden hankintahinta oli 4,6 Me, joka on maksettu rahana. Tilikauden tulokseen sisältyy hankitun yhtiön tulosta 0,4 Me. Hankitusta liiketoiminnasta on arvostettu asiakkuuksiin 2,8 Me ja tuotemerkkiin liittyvä aineeton hyödyke 0,2 Me, jotka poistetaan 10 vuodessa. Liikearvoa syntyi yhteensä 1,1 Me. Liikearvo ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen. Liikearvon syntymiseen vaikuttivat markkinaosuuden kasvattaminen kyseisellä alueella sekä hankinnasta odotettavissa olevat synergiaedut.

Keskisuomalainen osti 52,17 % Neonmedia Oy:n osakkeista 31.8.2018. Neonmedia asentaa diginäyttöjä pääasiassa pikavuoroliikenteen ja kaupunkien paikallisliikenteen busseihin. Diginäyttöihin myydään mainoksia. Osakkeiden hankintahinta oli 0,2 Me ja se on maksettu rahana. Hankinnalla ei ole suurta merkitystä konsernin tilikauden tulokseen. Hankinnasta on arvostettu asiakkuuksiin 0,2 Me, joka poistetaan 10 vuodessa.

Konsernin liikevaihto tammi-joulukuulta 2018 olisi ollut 168,3 Me ja tulos 5,6 Me, jos tilikauden aikana toteutuneet liiketoimintojen hankinnat olisi yhdistelty konserniin tilikauden 2018 alusta lähtien. Tilikauden tulokseen sisältyy 0,4 Me hankittujen yhtiöiden tulosta. Hankinnasta syntyneet

transaktiokulut 0,2 Me on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin. Kun huomioidaan myös tilikauden poisto hankituista asiakkuuksista ja tuotemerkeistä sekä hankinnasta aiheutuneet muut kulut, niin hankintojen vaikutus tilikauden tulokseen on yhteensä 0,2 Me.

(Me)	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot
Aineettomat hyödykkeet	3,2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,1
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	0,1
Vaihto-omaisuus	0,0
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	0,5
Kauden verotettavaan tulee perustuvat verosaamiset	0,0
Rahavarat	1,1
Varat yhteensä	4,9
Määräysvallattomien omistajien osuus nettovaroista	0,0
Laskennallinen verovelka	0,6
Ostovelat ja muut velat	0,5
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	0,0
Velat yhteensä	1,2
Nettovarat	3,7
Hankintameno	4,8
Liikearvo	1,1
Rahana maksettu kauppahinta	4,8
Hankitun tytäryrityksen rahavarat	1,1
Rahavirtavaikutus	3,7

Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat

(Me)	osakkeet ja osuudet,		Yhteensä
	noteeratut	noteeraamattomat	
Hankintameno 1.1.2018	11,2	2,9	14,1
Lisäykset		0,7	0,7
Vähennykset	0,0	-0,4	-0,5
Käypään arvoon arvostaminen	-1,1	-0,1	-1,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	10,1	3,0	13,1

Korolliset velat

(Me)	31.12.2018	
	Tasearvot	Käyvät arvot
Pitkäaikaiset velat		
Rahalaitoslainat	47,2	47,5
Rahoitusleasingvelat	0,3	0,3
Pitkäaikaiset korolliset velat	47,5	47,8
Lyhytaikaiset velat		
Rahalaitoslainat	6,4	7,0
Rahoitusleasingvelat	0,4	0,4
Johdannaiset	0,5	0,5
Lyhytaikaiset korolliset velat	7,3	7,8

**TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT
TUNNUSLUVUT**

	31.12.2018	31.12.2017
Liikevaihto, Me	166,1	174,1
Liikevoitto, Me	7,3	14,4
% liikevaihdosta	4,4	8,3
Käyttökate Me	20,0	23,5
Käyttökate %	12,0	13,5
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	7,8	17,5
% liikevaihdosta	4,7	10,1
Tilikauden voitto	5,4	14,5
% liikevaihdosta	3,2	8,3
Oman pääoman tuotto (ROE), %	6,6	18,6
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	6,4	13,3
Omavaraisuusaste, %	49,6	48,4
Bruttoinvestoinnit, Me	7,9	3,5
% liikevaihdosta	4,7	2,0
Taseen loppusumma	170,9	181,9
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin kokopäiväisinä	1330 hlöä	1377 hlöä

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	31.12.2018	31.12.2017
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos/osake, eur	0,51	1,35
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma/osake, eur	7,38	7,65
Osakekohtainen osinko, eur (vuoden 2018 osalta hallituksen esitys)	0,63	0,70

Osinko/emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos, %	122,7	52,0
Efektiivinen osinkotuotto, %	7,2	7,2
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	17,1	7,2
Osakkeen osakeantioikaistu kurssikehitys		
- alin, eur	8,74	7,66
- ylin, eur	14,30	10,28
- keskipurssi, eur	10,59	9,30
Osakekannan markkina-arvo A-osakkeille, Me	43,9	48,7
Koko osakekannan markkina-arvo, Me	94,0	103,6
Osakkeiden vaihdon kehitys		
-osakkeiden lukumäärä	416.637	391.192
- % A-sarjan osakkeista	8,3	7,8
Osakkeiden osakeantioikaistu lkm, 1000 kpl	10 711	10 711

KONSERNIN VASTUUSITOUMUKSET (Me)	31.12.2018	31.12.2017
Pantit, vastuut ja takaukset		
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai yritysikiinnityksiä		
Rahalaitoslainat	53,7	60,2
Annetut kiinteistökiinnitykset	42,7	42,7
Annetut yritysikiinnitykset	30,1	30,1
Tytäryhtiöosakkeet	18,8	18,8
Osakkuusyhtiön puolesta annetut takaukset	4,0	4,0

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat

(1000 eur)	2018	2017
Myynti		
Osakkuus- ja yhteisyritykset	7093	7947
Muu lähipiiri	8	19
Ostot		
Osakkuus- ja yhteisyritykset	1109	1221
Muu lähipiiri	20	5

Johdon työsuhde-etuudet

(1000 eur)	2018	2017
Palkat ja palkkiot	1758	1942
Lakisääteinen Tyel-maksu	281	309
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	161	
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	137	135
Johdon kompensatiot yhteensä	2338	2386

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto-% (ROE)	$\frac{\text{Tilikauden tulos} \times 100}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + rahoituskulut} \times 100}{\text{Oma pääoma + korolliset velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste-%	$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot (=tilausvastuu)}}$
Käyttökate	Liikevoitto + arvonalentumiset ja suunnitelman mukaiset poistot
Käyttökate %	$\frac{\text{Liikevoitto + arvonalentumiset ja suunnitelman mukaiset poistot}}{\text{Liikevaihto}}$
Tulos/ osake	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos}}{\text{Keskimääräinen osakeantioikaistu osakkaiden lkm}}$
Oma pääoma/osake	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lkm 31.12.}}$
Osinko/ tulos, %	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko /osake} \times 100}{\text{Tulos/osake}}$
Efektiivinen osinkotuotto-%	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko/osake} \times 100}{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	Osakkeiden lkm x tilikauden päätöskurssi